

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 20. lib. Genes. in quo describitur Raptus Saræ perpetratus ab Abimelech, qui à Deo in visione reprehenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

lucidissimum illud Christianæ Ecclesiæ Sydus Henricus VIII. Angliæ Rex ob impurum amorem, ut legitimam conjugem, jam prolè maculâ donatam, post viginti annos è throno suo propelleret, locò illius ducens unam è gynecæo desumptam mulierem, solâ deformitate celebrem? erat illi oblonga facies, capillus niger, color subflavus, os unò dente ex superiori gingiva præminente descædatum: in dextra manu sextus adnascebatur digitus, sub collo ferebat tumorem, cujus causâ collum & pectus operiebat *Florim. lib. 6. her. c. 2.* ò quàm enorme monstrum adamavit cæcus iste amator? post stupratam Matrem, ipsam filiam duxit, idque ex sententia adulatoris non gravius peccatum esse censuit; quàm gallinæ pullum & matrem ejus comedere? quanta hæc cæcitas? ex qua dein plures aliæ, æternùm deridendæ, ortum suum traxêre. Nihil hîc referam de nota Thestimi cæcitate, qui ob immodicum veneris usum, oculis graviter laborans; cum audisset, sibi à Venere abstinendum, si oculos servare mallet, responso dedit teste S. Ambrosiô lib. 4. in Luc. *Vale amicum lumen.* Ad luxuriam autem, quæ enarratas hæc cæcitates parturit, vel maximè disponit, vinum largiùs haustum: nam venter merò estuans, ut asserit Hieron. *citò spumat in libidinem;* prout Loth, cæteroquin inter impurissimos Sodomitas castissimus, suò lapsu probavit; dum ebrius adedò obcæcatus est, ut propriis filiabûs abuteretur. Quare si & tu ò Christiane nolis, tam nocivâ cæcitate percuti, fuge vinum, in quo est luxuria.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 20. lib. Genes in quo describitur Raptus Sara perpetratus ab Abimelech, qui à Deo in visione reprehenditur.

Considera: **E**Xterna Christiane pietatis opera, quò fuerint pulchriora. *N. 32.*
 ra & magis à Sanctitate splendida, eò magis obnoxia esse periculo: ne à vana gloria & laudis humanæ appetitu rapiantur corrupenda, instar pulcherrimæ Saræ ab Abimelech raptæ. Quare, ut ab isto periculo reddantur immunia, oportet ea tegere velò bonæ intentionis, quod velum nobis Christus suadet, asserens Matthæi 5. *Videant opera vestra bona, & glorificent Patrem vestrum, qui in Cælis est. Ut enim fructus arborum, quæ juxta viam publicam plantatæ sunt, rarò*
 E 2 ma-

maturitatem assequuntur, nisi sedulum habeant custodem; ita virtutum opera, quæ in conspectu hominum patrantur, raro ad meritum maturefcunt, & perfecta evadent, nisi per laudatam intentionem eis custodia adhibeatur. *Sicut puerulus* (ait S. Chrysoft. Homil. 53. in Epist. ad Hebræ. *quando canis insiliens placentulam vult auferre, mox eam Patris aut Matri quasi defendendam porrigit: ita & nos, quando Diabolus opera nostra per vanam gloriam insultum eripere nobis molitur, per bonam intentionem Deo & B. Virgini custodienda offerre debemus.* Singulæ virtutes singulos hostes sibi insidiantes habent: vana autem gloria omnium virtutum communem hostem agit. Aspexit Phariseus ille varias virtutes, quas exercuerat, & eas ostentui habens, ait: *Jejuno his in Sabbatho &c.* Et ecce! omnes paucis hisce verbis adedò destruxit, ut domum rediret omnî meritò vacuus, qui venerat tot bonis operibus onustus in Templum. Idem accidisse Samsoni vult S. Ambros. Epist. 70. Is enim ob stupendam victoriam de mille viris obtentam sibi applaudens, jactabundò ore dixerat: *In maxilla asini, in mandibula pulli asinarum deleui eos, & percussi mille viros.* Vix verba compleverat, mandibulam projecit, nomen locò imponens: *Ramathlechi*, quod *maxilla elevationem* indicat, quantocius æstuarè magnâ siti, & mortem sibi vaticinari incepit, quæ paulò post evenerat oculis orbo, per quos obliquò intuitu & arrogantî superciliò victoriam suam aspexerat, eam pariter ab aliis videri, laudari, & deprædicari cupiens. *Non tondebis primogenita Ovium*, præcipit Deus Deuter. 15. in quæ verba S. Greg. M. 8. Moral. c. 34. ait: *Ovium primogenita tondere, est occultationis suæ tegmine humanis oculis inchoantia opera bona denudare.* Cum ergò vita nostra simplex quid atque innocuum inchoat, dignum est, ut secreti sui velamina non relinquat, ne nudum hoc humanis oculis quasi subducto vellere ostendat. Christus Dominus stupendò miraculò sanitatem leproso restituens, quid quæso mercedis locò petiit? *Matth. 8. en! non tantum non laudari, sed nec sciri quidem à quoquam hominum voluit factum tam laudabile, severò & minaci vultu imperans: Nemini dixeris.* S. Bernardus, quem vocant Christi collactaneum, cum audiret, se ob varia miracula laudari, æstimarique plurimum, indignabundus aiebat: se ex scripturis didicisse; signa æquè fieri ab imperfectis, quàm à perfectis: Se verò nec perfectionis nec fictionis conscius esse; & hinc opera illa nihili ducere. Sed & aliàs vanam gloriã tentari cum cœpisset, audiebatur dicere: *Propter te non cœpi, propter te non desinam.* Hilarion Abbas teste

Hieron.

Hieron. in ejus vita, ob frequentissima miracula ubique decantatus vir, ut vidit, ad se confluere ingentem hominum turbam, profugit de eremo ad eremum de regione in regionem, & amaris lacrymâ suam religionem vanæ gloriæ expositam deflens exclamabat: rursus ad seculum rediit, & recepi mercedem meam in hac vita. Eu! homines Palestina & vicina Provincia existimant me alicujus momenti esse, & ecce! sub pretextu Monasterii ad dispensationem fratrum vilem suppellectilem habeo. Tali velò etiam tua obtege opera, & salvabis illæsa.

Porro considera: Quomodo Deus non tantum servorum suorum proprias personas, sed alienas quoque illorum intuitu, eorumque bona tueatur: dum nec tangi quidem, quid dicam corrumpi? passus est Saram uxorem Abraham: hinc eò majorem in eo ponas fiduciam, quò graviora fuerint pericula, tibi aut bonis tuis imminetia; nam juxta effatum divi Ambrosii lib. de Joseph. ibi plus est auxilii, ubi plus periculi: cum Deus sit adiutor in opportunitatibus, in tribulatione.

Dòctrina 4.

Desumpta ex capite 21. Genes. in quo describitur Nativitas Isaac, Ismaelis & patria domo ejectio.

*Considera: Q*uòd sicut Abraham non priùs instituerit solemne N.33.
convivium, quàm filius Isaac, juxta divinum promissum ei natus, fuisset ab lactatus: ita Deus non consueverit, hominibus cœlestium consolationum epulas adornare, eosque talibus recreare, antequam ab uberibus terrenarum deliciarum fuerint penitus abstracti, & habiles effecti, ad comedendum solidum mortificationis panem. Isaac Presbiter de contemptu mundi scribens, inquit: *Ejusmodi panis post ab lactationem datur infanti: ut si homo vult in Divinis delectari, prius debet à seculo veluti infans ab uberibus ab lactari.* Psalmista regius ad spiritualia gaudia & jubilos animaturus exclamat, Psal. 97. *Jubilare Deo omnis terra, cantate & exultate, & psallite.* At qualia hunc in finem petit adhiberi instrumenta? en! respondet ocius: *Psallite Domino in cithara, in cithara & voce psalmi.* Psal. 97. Quis autem nescit: Citharas tunc suavem dare harmoniam, quando chordis benè extensis extenuatisque fuerint instructæ? haud secus res agitur nobiscum: quò magis animus à terrenarum rerum solatiis fuerit extenuatus, eò lætiores